

STÄMMNING

Nr 3 2013

A woman and a young girl are standing outdoors on a grassy area. The woman is wearing a traditional Greek folk costume, featuring a white long-sleeved blouse with a high collar, a red and gold patterned vest with a fringed shawl, and a long skirt with vertical stripes in red, blue, and white. She is smiling and holding the hand of the young girl. The girl is also wearing a traditional Greek folk costume, with a white long-sleeved blouse and a long skirt with vertical stripes in blue and white. She is looking towards the camera and clapping her hands. In the background, there are green bushes and a yellow building with a red roof. Other people are visible in the distance.

Reflexioner över stämman
och hyllningskonserten i Lillkyrka

Vi Lyckades!
Grekisk folkmusik

Ordförande har ordet

Nu är den ljuva sommartiden slut för denna gång även om den fortfarande liksom inte vill släppa taget fast vi är en bit in i september när jag skriver detta.

Vid vackert väder blir folk-musikevenemangen mera välbesökta och denna sommar har vi så till vida för det mesta varit gynnade. Dock blev Siggebohyttstämman en inomhusstämma i år p.g.a. hotande oväder, som emellertid aldrig bröt ut. Stämman blev ändå en succé, som ni kunde läsa om i förra numret av denna tidning. Många unga spelmän kom och nu hoppas vi på att detta var början till en nygammal tradition. ÖLFM hade förr, som många minns, folk-musikläger för barn på Uskavigården och som avslutning på detta medverkade barnen på Siggebohyttan. Vi är i startgrupparna att undersöka om detta läger kan uppstå på nytt. Så förhoppningsvis får vi även nästa år se och höra många unga spelmän på stämman.

Apropå gamla traditioner som får liv igen så genomfördes Brevens bruksstämman för tredje året i rad efter ett långt uppehåll. Även i år var den välbesökt inte minst av spelmän från Östergötland och Sörmland. Flera örebrolänningar önskas till nästa år till denna

trivsamma stämma som kommit igen tack vare Alf Ekblad, som varit initiativtagare och drivande kraft.

Nytt för i sommar har varit att ÖLFM tillsammans med Gyt-torps folkdansgille arrangerat två danskvällar på Siggebohyttan, den första med en inledande viskonsert med Per Sörman. De blev välbesökta och mycket uppskattade. Vi hoppas kunna återkomma nästa år.

Sist på sommaren men inte minst: Wadköpingsstämman. Den bjöd på mycket fina musikupplevelser under såväl spelmansstämman som konserten. Ett stort tack till alla medverkande, greker, fransmän och svenskar och ett mycket varmt tack till Andreas Svensson för att du lät oss få del av det fantastiska projektet Korsdrag genom Europa!

Hösten ligger framför oss. Spel-träff på Hallagården 5 oktober är först ut, mera följer. Kolla i Stämning och på hemsidan www.olfm.se.

Solvarma hösthälsningar från er ordförande Gunnel

Stämning nr 3 2013

Medlemstidning för Örebro Läns Folkmusikförbund
årgång 27

Ansvarig utgivare & redaktör

Andreas Svensson

Redaktion

Andreas Jacobsson

Layout

Olof Hällqvist

Tryck

Örebro universitet

Nästa nummer

utkommer i december

Kontakt för god Stämning

Telefon: 0768-93 43 38

E-post: homosociologicus@hotmail.com

Medverkande i tidningen ansvarar var för sig för sina artiklar.

Folkmusikaliskt relevanta annonser införs gratis!

Äldre Stämningar finns på www.olfm.se

Framsida: Stina och Karin S Nordberg vid stämman i Österbybruk. Bild: Andreas Svensson.

*Per Sörman + publik'
Bild: ÖLFM*

Vi lyckades!

Danskvällarna på Siggebohyttan i somras blev succé! Mycket folk på viskonserten med Pär Sörman och även på dansen båda kvällarna. Utmärkta och högt uppskattade insatser av alla medverkande. Stor dans- och spelglädje. En fantastisk stämning helt enkelt!

Örjan Jansson, Gyttorps folkdansgille, frågade publiken om de ville ha dans på Siggebohyttan nästa sommar igen och han fick ett rungande JA!! till svar. Vi håller tummarna för att läns museet och kommunerna (Lindesberg och Nora) ger oss de ekonomiska förutsättningarna för att uppfylla denna önskan.

Tack alla medverkande och alla glada dansare! Ni bidrog alla till två riktigt härliga kvällar! Stort varmt tack till Gyttorps folkdansgille för mycket gott samarbete!

Gunnel T.-Sandberg

Reflexion
kring spelstämman
Lördagen den 24 Augusti
i Lillkyrka

Vad tyckte du om konserten i kyrkan?

”Den var väldigt bra, alla spelmän var väldigt proffsiga. Det var många som kom och tittade på och publiken var entusiastiska och klappade med i takten och applåderade mycket efter låtarna”, säger Arne Olsson.

O'Törge-Kaisa Abrahamsson, Britta Danielsson, Irma Jennstig, Arne Olsson, Gunnel Sandberg, Sven Ekström, Andreas Svensson och Roger Johansson (skymd)

Vad tyckte du om dagen som helhet?

"Instämmer med att alla spelmännen var proffsiga och väl förberedda och det lyckades även bra med att sätta sin egen prägel på musiken, det största intrycket under dagen tycker jag var konserten i kyrkan. Annars tycker jag resten av dagen flöt på bra, utförandet

blev bra. Dock kändes det som att det blev lite kort framträdande vid gamla stugan med tanke på allt förarbete som lagts ner och det var synd att inte fler var med och buskspelade men annars var även det lyckat", säger Anders Olsson.

Själv tycker jag att dagen blev lyckad. Jag var mest på gårdsmuseet men lyssnade även när spelmännen spelade vid gamla stugan, och jag

tycker att alla besökare verkade nöjda och var glada att det anordnades. Allt fungerade bra runt omkring också eftersom många var med och hjälpte till.

*Text & bild: Johanna Eriksson,
Eskilstuna
Einar Olssons barnbarnsbarn*

Kultingar på grönbete. Bild: Andreas Svensson

Reflexion kring hyllningskonsert i Lillkyrka kyrka

Lördagen den 24 augusti var vi på hyllningskonsert till riksspelmännen Einar Olsson och Jon Erik Öst i Lillkyrka kyrka.

Musiker från Svenska kammarorkestern, Olof Ericsson & Cecilia Bukovinszky, spelade bland annat Skansenpolskan och Ranungspolska No.1 och 2 av Jon Erik Öst. Därpå spelade de tillsammans med Andreas Svensson Närkeslivet, komponerad av Einar Olsson. Till den dansade Inga och Lars Ekström Slängpolska från Sörmland, variant från Dunker (1700-tal). Delar ur spelgruppen Kultingarna medverkade också - Magnus Börjesson, Anders Borehed, Ulf Hammarström och framförde två låtar från Einar Olssons spelman-
shäfte "25 spelman-
slåtar".

Så tog två riksspelmän från

Hälsingland över programmet. O'Törge-Kaisa Abrahamsson & Thomas von Wachenfeldt. De var båda musikaliskt nära bekanta med dagens hyllningspersoner och hade mycket intressant och många spännande anekdoter att berätta för oss i publiken. Kajsa berättade att hon för ca 15 år sedan började lära Thomas spela fiol och att bara efter något år hade hon lärt honom allt hon kunde, så han fortsatte studera musik i ytterligare många år på andra skolor. Till denna konsert skulle hon egentligen varit samman med Eiwor Kjellberg från hemtrakten, men Eiwor blev förhindrad av sin egen systers bröllop. Att hon lyckades haffa Thomas istället är vi alla väldigt glada åt, för han var verkligen en virtuos på sitt spel och deras framförande var fantastiskt,

säregt och mycket vackert. De fick stående ovationer och var tvungna att dra ett extranummer...

Låtarna de spelade var: Fru Granhammars polska – Jon Erik Öst, Guns polska (de tror man syftar på Gun, fru till den gotländske riksspelmännane Svante Pettersson) – Jon Erik Öst, Stock-Viktors vals – Viktor Öst, Häxritten – Erik o Viktor Öst, Gånglåt e. Majströms Brita-Greta o Jon Erik Öst, Laforsens brus – Jon Erik Hall, Polska e. Hultkläppen, Erskes födelsedagspolska – Thomas von Wachenfeldt och Brud i vinterskrud – Kajsa Abrahamsson + Snuslåten som extranummer.

Text: Rolf Östman & Solweig Svahlin

ÖLFM 85 år

firades i Wadköping

85 år – en aktningsvärd ålder. Vi har inte ställt till med stort kalas, men passade på att fira enkelt genom att under Wadköpingsstämman bjuda samtliga närvarande ÖLFM-medlemmar på fika. Det visade sig vara 53 stycken. Inte illa! Många av dessa deltog också i allspelet som inledde stämman med Karin Gustavsson som säker allspelsledare.

Att 85-åriga ÖLFM är en pigg och ungdomlig "åldring" fick vi många goda exempel på under årets scenprogram. Vi började med att kungöra att styrelsen gett stipendium till två medlemmar. Brita Wideberg som har fått arrangörstipendiet för anordnande av spelträffar/konserter på Hallagården och Elias Bremer som har fått ungdomstipendiet för att genomföra ett projekt kring folkmusik i Närke, Sverige och världen. Det genomförs som ett examensarbete på Risbergsska skolans estetiska program och ska utmynna i en konsert där Elias ska ge smakprov på det han utforskat. Han hoppas genom detta kunna väcka intresse för folkmusik hos andra. Både Brita och Elias bjöd oss på utmärkt spel på nyckelharpa respektive sopransaxofon.

Därefter kunde Andreas Jacobsson, som var konferencier, stolt presentera våra två senaste riksspelmän: Karin Svensson-Nordberg och Jörgen Stenlund. De erövrade båda Zorns silvermärke vid uppspelningarna i Tobo i somras. Ett stort grattis till dem för denna fina prestation! De bjöd oss på låtar från Blekinge och Västerbotten och spelade både solo och tillsammans.

Sedan följde den årliga överraskningen – spelmansprofilen. I år var den stor till omfånget. En hel grupp – Bergslagens

Jörgen Stenlund. Bild: Andreas Svensson

spelmansgille, som består av 10 skickliga spelmän. De är verkliga traditionsbärare genom att de är sin hembygds musik trogen. De bjöd oss på ett välspelat och varierat program med fina låtar från Bergslagen.

Ytterligare många spelmän ville framträda med uppspel. Så många

att vi tyvärr inte hann med alla som skrivit upp sig på listan. För när klockan var 18.30 ville vi alla gå på den spännande fransk-svenska konserten i Teaterladan.

Gunnel T.-Sandberg

Internationellt utbyte hos Wadköpings folkdansgille

*Eva Neander i blommig klänning instruerar fransk bourrée.
Bild: Annica Brenander*

folkmusikerna i projektet Korsdag genom Europa har varit på tur till Skävesund när de landar på Café Skogen på fredagen. Det är Michalis Dimas, Katerina Tsiridou och Nikos Protopapas från Grekland och Coline Genet, Dorian Bour, Jacques Suzat, Arnaud Cappelli, från Frankrike som tillbringar några dagar i Örebrotrakten. Franskfödda Jean-Pierre Yvert, nu bosatt i Gagnef, och Helene Nevers, Vintrosa är också med, liksom Leif Eriksson, Josefine Paulson och Jonas Åkerlund från Ekerö, Sala, respektive Värends Nöbbele.

Café Skogens röda byggnader vid Glomman strax söder om Örebro ligger inbäddade i frisk grönska och regnet hänger i luften. Förutom ovan nämn internationella gäster har ett drygt tjugotal medlemmar ur Wadköpings folkdansgille slutit upp. Efter välkomsthälsning

från Carl-Eric "Kula" Carlsson, ordförande i folkdansgillet är det dags att se och känna på svensk hemslöjd. Några hantverkare är också på plats: Gunvor Lundegård stickar vantar och handlovsvärmare i tvåändsstickning och en annan dam tillverkar metallsmucken. Träsnidaren Roland Lundegård visar nytillverkade och äldre bruks- och prydnadsföremål i olika träslag. En nyckelharpa byggd av en icke närvarande örebroare väcker stort intresse och Josefine Paulson som är nyckelharpist är inte nödbedd att stämma den. Så serveras kaffe med kanelbullar, naturligtvis bakade under ledning av experten Carl-Eric "Kula" Carlsson – han har ju varit konditor.

Dags att prova varandras folkdanser. Vi förflyttar oss till dansbanan, som ligger under tak, men med en sida öppen mot gräsmattan. Förutom ovan

nämn internationella gäster har medlemmar ur Wadköpings folkdansgille slutit upp. Jean-Pierre Yvert introducerar bourrée från franska Centralmassivet, ett område i mellersta Sydfrankrike. Coline Genet och Dorian Bour spelar till. Efter en halvtimme intar grekiska musikerna scenen med sina instrument och Eva Neander, Örebroare, med lång erfarenhet av internationella folkdanser leder sällskapet i Kalamatianos, Tsamiko och Hassaposerviko.

En som gärna skulle dansa om bara kroppen tillät det sitter vid sidan och tittar på med pigga ögon. Det är Britta Danielsson, som började dansa folkdans i Tranås 1947 och tio år senare dansade vidare i Örebro. Hon har varit folkdansgillet danslärare i många år och även domare vid tävlingar. - Vi har haft internationella utbyten tidigare, berättar hon, men då med

nordiska vänorter.

Nu är det Kicki Andersson som är gillet danslärare, och det är hon som tar över ledningen när det blir dags för svenska danser. Det blir slängpolska till Josefina Paulsons nyckelharpa och Jonas Åkerlunds fiol.

Just som ösregnet faller sina första droppar ropar "Kula" in alla till ett typiskt svenskt smörgåsbord. Han förklarar att den historiska bakgrunden är den lagliga bestämmelsen från slutet av 1800-talet att man måste servera mat till snapsen.

- På 1960-talet blev smörgåsbordet en hel måltid och serverades då på de svenska järnvägsstationerna och i tågens restaurangvagnar, berättar han vidare.

Sällskapet hugger in på de vackert uppdukade rätterna där en specialomelett med kräftstjärter och Janssons frestelse ingår, liksom olika

sorters sill, lax, korv och köttbullar.

- Det var så gott alltihop! Jag tycker om mat, säger Michalis Dimas.

Medan vi avslutar med kaffe och kaka får jag en pratstund med några av gästerna.

- Vi är cirka 120 medlemmar i folkdansgillet moderförening inom IOGT och ungefär 30 aktiva i Wadköpings folkdansgille. Dansarna är mellan 23 och 83 år säger dansläraren Kicki Andersson. 23-åringen, Viktoria Holman sitter också med vid bordet. Hon har flyttat till Örebro från Dalarna för att studera till lärare och lägger flera kvällar i veckan på dans. Hennes jämnåriga dansar helst disco och bugg.

- Jag kan också dansa modernt, men kör helst folkdans och linedance. Här är så trevliga människor. Det är skönare att dansa med äldre, de har inte så mycket tävlingsinriktning

som de yngre, säger hon. Det finns viss oro för återväxten eftersom gillet näst yngsta medlem är 40 och majoriteten nått pensionsåldern. Kanske finns en modell att ta efter i Sundsvall.

- Jag leder ett folkdanslag där som består av 19 ungdomar och fyra vuxna. Det är unikt i Sverige med så många ungdomar. Man måste vara ett gäng som gör saker ihop, säger Gun-Britt Hermansson, fiolspelare och pensionerad lärare. Hon är med i Korsdrag genom Europa genom sitt uppdrag som ledamot i styrelsen för Sveriges Spelmäns Riksförbund, SSR.

Annica Brenander

annica@brenander.se

Spelmansstämma i Södra Finnfall

Mats och Anna på Södra Finnfallstämman. Det började regna just när allspelet skulle börja, så stämman fick hållas inne i den fina gamla gården. 15 spelmän spelade för en publik på 10-12 personer.

Medlemsavgiften – folkmusikförbundets livlina

Ur stadgarna

§ 3 Avgifter

Mom 1

Medlemsavgiften erlägges under varje verksamhetsårs första kvartal.

Mom 2

Medlemsavgiften beslutas av årsmötet att gälla kommande verksamhetsår.

Mom 3

Medlem som erhållit förbundets förtjänsttecken i guld är befriad från medlemsavgiften till förbundet

1. Det är dags att betala medlemsavgiften för år 2013. Som framgår av stadgarna skall den vara betald före årets första kvartal utgång.

Enligt årsmötet 2012 är avgiften för vuxen medlem 200:- och för ungdom upptill 20 år 50:-

2. Avgiften betalas in på förbundets plusgiro 38 48 74-4 eller på vårt bankgiro nr 364-0968. Du kan använda internet, privatkonto, personkonto eller bank om det inte finns postkontor på platsen. Glöm inte namn och adress eller ditt medlemsnummer som du hittar på Spelmannens etikett.

3. Du som har råkat betala två gånger under 2012 får ingen påminnelse i Stämning och skall inte betala, likaså du som har blivit medlem under det sista kvartalet i år. Din avgift gäller även under 2013.

4. Du som har ditt instrument försäkrat får en separat faktura på premien inklusive medlemsavgiften.

Kurs i grekisk folkmusik

Detta var något jag länge sett fram emot, men egentligen visste jag inte alls vad det var som skulle hända. Den grekiska musikstilen Rebetika känns som "hemmaplan" för mig, dels för att jag har lyssnat på den sedan jag var barn, men också därför att jag sjunger i Örebro-orkestern Yá Mas som spelar just rebetika. Men skulle kursen bli för svår, för lätt eller alldeles lagom?

Utanför Scandic hotell samlades vi i små klungor. Musikanter, kända och okända, med små och stora instrumentfodral på ryggarna hälsade vi och gjorde oss bekanta med varandra. Alla sex bandmedlemmarna i Yá Mas var förstås, där men jag kände även Robert Fölsch och Maria Stellas som var där som medhjälpare/deltagare. Allt som allt var vi ca 20 personer. Där fanns både franska spelemän, svenska musikanter och glada amatörer (som vi). Jag upplevde att det var lite trevande men god stämning bland deltagarna. Vi samlades i en föreläsningssal där vi försökte organisera oss i en ring. De som skulle hålla i kursen var Katerina Tsiridou, Michalis Dimas och Nikos Protopapas, tre utomordentligt duktiga och trevliga musiker från Grekland. Deras idé var att vi skulle få lära in två rebetikalåtar som vi sedan skulle spela upp tillsammans, men de hade även flera förslag på vad vi kunde göra.

Upplägget verkade inte vara helt bestämt, men så småningom utkristalliserade sig en ordning där vi delade upp oss i tre olika grupper; kompinstrument, melodiinstrument och sång. För mig kändes det inte så blodigt svårt eftersom låtarna var rebetiko-klassiker som jag sedan ti-

Nana Johansson

digare var bekant med, men när jag pratade med mina "bandisar" tyckte de att en av låtarna var krånglig. Kursledarna hade i mina ögon en svår uppgift; att lära ut något och skapa ett lämpligt upplägg utan att egentligen veta vilken nivå kursdeltagarna låg på, vilka förkunskaper de hade om grekisk musik, och vad de förväntade sig. Trots det tyckte jag att de och vi tillsammans hittade ett bra koncept. Tålmodigt och stillsamt gick de igenom de olika delarna av låtarna men de påminde oss, lite urskuldande, om att de inte var lärare utan musiker.

Jag fick en egen stund med både Katerina och Maria, som båda är fantastiskt kompetenta sångerskor, där jag kunde få ta del av deras råd och erfarenheter både gällande sång, men även i hur man använder fingercymbaler. Språket var naturligtvis ett eget kapitel. I första hand pratade kursledarna engelska men det uppstod ibland förvirring då flera kunde både grekiska, svenska och holländska. En bouzoukispelare

i Yá Mas som ursprungligen är holländare började prata svenska med Michalis, som då helt oväntat kontrade med att svara på flytande holländska. En yngre sångerska som var med i "sånggruppen" gjorde ett bra jobb med att sjunga på grekiska, som hon alls inte kunde.

Det hela avslutades med att vi tillsammans spelade låtarna vi övat in. Trots att det egentligen inte hände något häpnadsväckande eller extraordinärt på kursen (vi tragglade på med dessa två låtar) var det en mycket inspirerande dag för mig! Dels fick jag och Yá Mas chans att knyta kontakt med andra musikanter i Örebro men framför allt var det otroligt givande att träffa de grekiska musikerna, ta del av deras kunskap och "meraki" (ungefär som passion) för den musik de spelar. Jag vill tacka Andreas och alla inblandade i "Korsdrag genom Europa" för detta initiativ och jag hoppas att det upprepas!

Nana Johansson

DAGS IGEN FÖR HÖSTENS GEMYTLIGASTE SPELTRÄFF!

Församlingshemmet i Kopparberg
Lördagen den 9 november kl. 17.00

Träffen inleds med vårt annorlunda allspel och som vanligt buskspelar vi,
äter och trivs.

Alla akustiska instrument är välkomna!

**OBS! KNYTKALAS: Medtag egen mat och dryck. Vi bjuder på kaffe/te med tilltugg.
Välkommen till spelträffen hälsar Bergslagernas Spelmansgille!**

Upplysningar: 0581-137 24